

**STUDENTFACKLIGA
HANDBOKEN**

HEJ!

Som student har du rätt till inflytande över din utbildning. Du har rätt att själv representera studenter eller vara representerad i beslutande och beredande organ som påverkar utbildningen eller studenters studiesituation.

Engagerade studenter behövs för att din och andra studenters utbildning och studiesituation ska utvecklas och vara så god som möjligt. Syftet med denna handbok är att ge dig som student de bästa möjliga förutsättningarna för att kunna påverka din utbildning.

Innehållsförteckning

Hej!	1
Vad är kåren?	3
Umeå Studentkårs organisation	3
Kåren centralt	3
Sektionerna	4
Föreningarna	4
Universitetets struktur	4
Universitetet centralt	5
Fakulteterna	5
Institutioner och högskolor	6
Om du vill påverka din studiesituation	7
Studentkårsskrivelsen	7
Tips för studentrepresentanter	8
Var förberedd	8
Offentlighetsprincipen	8
Presentera dig	8
Träffa de andra studentrepresentanterna	8
Tillgänglighet	9
Våga vara obekväma	9
Våga fråga	9
Det är okej att vara tyst	9
Återkoppla	9
Kontakta kåren	9
Några områden att bevaka	10
Kursplaner	10
Kursens benämning	10
Förkunskapskrav	10
Förväntade studieresultat	11
Kurslitteratur	11
Kursvärderingar	11
Studiemiljön	11
möteteknik	12
Kallelse	12
Dagordning	12
Ordförande	12
Justerare	13
Sekreterare	13
Adjungerad	13
Beslut	13
Bordläggning	13
Reservation	14
Ersättare	14
Nyfiken på mer?	15
Kontaktuppgifter umeå studentkår	16

VAD ÄR KÅREN?

Vid Umeå universitet finns tre studentkårer: Umeå studentkår (US), Umeå naturvetar- och teknologkår (NTK) och Umeå medicinska studentkår (UMS). Är du studerande vid humanistiska- och samhällsvetenskapliga fakulteten eller vid lärarhögskolan tillhör du Umeå studentkår (US).

Kortfattat är kårernas uppgift att tillvarata och bevaka studenters intressen. Studentrepresentanter sitter med i styrelser, nämnder och andra beredande och beslutande organ för att se till att studenters behov och förutsättningar beaktas.

Som student går det att vända sig till kåren med frågor och problem angående studier eller studiesociala frågor, det vill säga frågor som påverkar studietiden utan att specifikt röra utbildningen. Umeå studentkår arbetar även med att nå ut med studentnyttig information.

UMEÅ STUDENTKÅRS ORGANISATION

I följande avsnitt ges en övergripande bild av hur Umeå studentkår är strukturerat. Kåren speglar universitetets struktur och är organiserad efter tre nivåer: kåren centralt, sektionerna och föreningarna.

Kåren centralt

Studenter har varje år, i maj månad, möjlighet att påverka vad kåren ska göra och tycka. Kårmedlemmar väljer representanter till kårfullmäktige via personval i valkretsar som är indelade efter medlemmarnas utbildningstillhörighet. Kårens högsta beslutande organ är kårfullmäktige, där bland annat beslut om budget och kårens prioriteringar under verksamhetsåret tas. Kårfullmäktige utser även en kårstyrelse som ansvarar för den löpande verksamheten. I kårfullmäktige, som har fyra ordinarie sammanträden per verksamhetsår, beslutas budget och kårens prioriteringar under verksamhetsåret.

På Umeå Studentkår arbetar heltidsarvoderade för studenters rättigheter och studiesociala tillvaro. Som stöd arbetar tjänstepersoner som administrerar och förvaltar den dagliga kårverksamheten, så som exempelvis kårexpeditionen och organisationens ekonomi.

Sektionerna

Umeå studentkårs verksamhet är uppdelad i sju sektioner, som bestäms av studenternas studieinriktning.

- Humanistiska sektionen (HUMSEK)
- Beteendevetarsektionen (BETSEK)
- Handelshögskolan i Umeå. Studentförening. (HHUS)
- Samhällsvetarsektionen (SAMSEK)
- Juridiska föreningen (JF)
- Umepedagogerna (UMPE)
- Doktorandsektionen (DOKSEK)

Varje kårsektion har till uppgift att företräda studenter inom ett större område än enbart ett program eller en kurs. Sektionerna verkar även som en informationskanal mellan kåren centralt och de enskilda kårföreningarna.

Vare sig du betalat medlemskap genom kårexpeditionen, en kårsektion eller en kårförening så är du medlem i Umeå studentkår.

Föreningarna

Sektionerna består av kårföreningar som är kopplade till specifika utbildningar och kurser. Många av kårföreningarna arrangerar programspecifika arrangemang och har den närmsta kontakten med studenterna. Föreningarna har ansvaret för den programnära utbildningsbevakningen och samordnar i regel representanter till programråden.

UNIVERSITETETS STRUKTUR

I följande avsnitt ges en övergripande blick över hur universitetet är strukturerat. Universitetet är organiserat efter tre nivåer: universitetet centralt, fakulteter och institutioner.

UNIVERSITETET CENTRALT

Universitetsstyrelsen

Universitetsstyrelsen är universitetets högsta organ. Här beslutas bland annat fördelningen av resurser inom universitetet och styrelsen har det övergripande ansvaret för planering och utveckling av verksamheten. I styrelsen ingår åtta ledamöter som är utsedda av regeringen. Här sitter även rektor, tre företrädare för lärarna och tre för studenterna.

Universitetsledningen

Universitetsledningen består av rektor, prorektor och universitetsdirektör. Rektorn är universitetets högsta chef och sedan har Umeå universitet en prorektor samt två vice-rektorer. Prorektor har ansvar för forskarutbildningen inom medicin och naturvetenskap samt teknik medan en vice-rektor ansvarar för forskarutbildning inom humaniora och samhällsvetenskap. Den andra vice-rektorn ansvarar i sin tur för utbildningsfrågor på grund- och avancerad nivå samt frågor som rör lika villkor.

Universitetsdirektören ansvarar under rektor för universitetsadministration och för den gemensamma förvaltningsorganisationen. Till sin hjälp har universitetsledningen ett kansli, en rektors stab och en enhet för planering, budget och kvalitet.

FAKULTETERNA

På Umeå universitet finns fyra fakulteter: samhällsvetenskaplig, humanistisk, medicinsk och teknisk-naturvetenskaplig.

Varje fakultet har en fakultetsnämnd som har ansvar över utbildning på grund- och avancerad nivå samt forskarutbildningarna inom sitt område. Ordförande för fakultetsnämnden kallas dekan. Det finns även en prodekan (ställföreträdande dekan) och en kanslichef på varje fakultet. I fakultetsnämnden har studenter enligt högskoleförordningen rätt att vara representerade.

INSTITUTIONER OCH HÖGSKOLOR

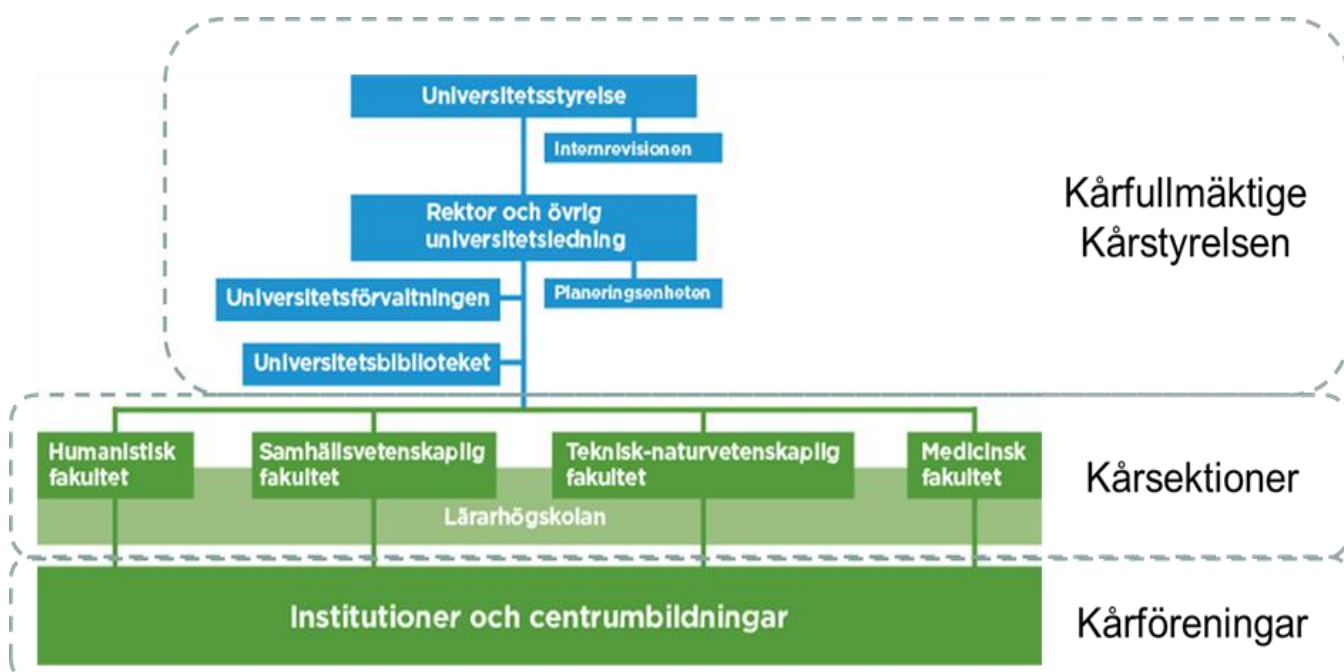
Fakulteterna är i sin tur uppbyggda av mindre enheter kallade institutioner och högskolor, exempelvis Sociologiska institutionen eller Handelshögskolan. Varje institution leds av en prefekt som bland annat har ansvar över arbetsmiljön på sin institution. På institutionerna finns det också studierektorer med ansvar över utbildning.

Många institutioner har program- och kursråd för sina program där bland annat utbildningarnas utformning samt kurs- och utbildningsplaner diskuteras. Det är här som de flesta underlagen till stora beslut rörande program och kurser utarbetas och skickas sedan vidare till fakultet för beslut. På institutionerna har studenter rätt att vara representerade.

Umeå universitet har även sex högskolor. En högskola samlar utbildningar inom ett speciellt yrkesområde under ett tak. Lärarhögskolan är en högskola som sträcker sig över flera olika fakulteter och faller därför utanför fakultetssystemet.

Följande högskolor finns vid Umeå universitet: Lärarhögskolan, Handelshögskolan, Idrottshögskolan, Arkitektshögskolan, Konsthögskolan, Designhögskolan.

Utöver dessa så finns centrumbildningar och arbetsenheter som inte har direkt koppling till fakultet eller institutioner. Ett exempel på detta är Enheten för polisutbildning.

Universitets uppbyggnad och vilka delar av kåren som jobbar mot vilket organ.

OM DU VILL PÅVERKA DIN STUDIESITUATION

Din rätt som student att påverka och ha inflytande över din utbildning regleras i både högskolelagen och högskoleförordningen. Universitetet har även en egen regelsamling som anger att kvalitetsarbete är något som ska bedrivas av universitetets ledning, personal och studenter.

Studenters erfarenheter och synpunkter ska beaktas vid planering och genomförande såväl som vid utvärderingar av Umeå universitets verksamhet.

Som student kan du påverka på flera olika sätt, exempelvis:

- Genom att ge förbättringsförslag direkt till lärare eller studierektorer
- Via representation i program- och kursråd
- Engagemang i kåröreningar

Alla studenter har ett medansvar att påverka utbildningen genom förslag och konstruktiv kritik. Institutionerna ska uppmuntra och praktiskt underlätta det studentfackliga arbetet.

Studentkårsskrivelsen

Var tredje år författar de tre studentkårerna vid Umeå universitet studentkårsskrivelsen, som sammanfattar och belyser de problem kårerna identifierat vid universitetet samt ger förslag på åtgärder. Skrivelsen utgår främst från de studentärenden som inkommit till studentkårerna under de tre senaste läsåren. Inkomna studentärenden har kategoriserats enligt en mall som synliggör vilka återkommande problem som är övergripande för hela universitetet. Utöver konkreta studentfall lyfter skrivelsen även generella tendenser som kårerna noterat under dessa tre år.

Skrivelsen ligger till grund för det studentfackliga påverkansarbetet. Det är kårernas förhoppning att Umeå universitet jobbar aktivt med de problem som

lyfts i skrivelsen för att säkra alla studenters rätt till hög utbildningskvalitet, god arbetsmiljö och ett välfungerande inflytande.

Som studentrepresentant är det viktigt att känna till skrivelsen och du kan alltid referera till den och de konkreta förslag till förändring som lyfts däri.

Tips för studentrepresentanter

Här följer tips till dig som studentrepresentant då du sitter på möten med påverksansmöjlighet.

VAR FÖRBEREDD

Läs dagordningen och bilagorna i god tid innan mötet så att du har koll på vad som ska diskuteras och kan själv ta ställning. Om det finns något du undrar över – våga fråga! Antingen någon på institutionen eller kanske någon på kåren.

OFFENTLIGHETSPRINCIPEN

Universitetet är en myndighet vilket betyder att handlingar är offentligt material. Du har rätt att få tillgång till det som inkommit eller upprättats hos universitetet.

PRESENTERA DIG

Presentera dig för mötesordförande och gruppen innan mötet. Det är bra att skapa kontakt med de personer som jobbar med de frågor du är intresserad av att påverka.

TRÄFFA DE ANDRA STUDENTREPRESENTANTERNA

Om ni är flera studentrepresentanter i samma organ är det ett bra tips att träffas innan mötet. Ni kan hjälpa varandra att sätta er in i frågorna och kanske diskutera om det finns något ni tycker är viktigt att ta upp.

TILLGÄNGLIGHET

Se till att kåren, sektionen, programföreningen och det organ du sitter i har dina kontaktuppgifter. Då kan du få tag på den information som du behöver och andra kan komma i kontakt med dig. Glöm inte att kolla mejlen!

VÅGA VARA OBEKVÄM

Kom med konstruktiva och gärna konkreta förslag. Var inte rädd för att vara obekväm och uttrycka din åsikt. Din roll är att framföra studenternas intressen.

VÅGA FRÅGA

Det är inte din uppgift att kunna allt. Våga fråga om någonting är nytt eller känns oklart!

DET ÄR OKEJ ATT VARA TYST

Du behöver inte alltid ha något att säga. Har du inget att säga i en fråga, känn inte att du måste prata.

ÅTERKOPPLA

Det är viktigt att du för vidare det som beslutas i de organ där du sitter, exempelvis till din programförening eller någon på kåren. På det sättet får resterande studenter koll på de beslut som rör deras utbildning.

KONTAKTA KÅREN

Om du är osäker på vad som gäller eller vilka möjligheter till att påverka du har – hör av dig till oss på kåren. Som student ska du aldrig vara ensam i ditt engagemang!

NÅGRA OMRÅDEN ATT BEVAKA

Som studentrepresentant går du regelbundet på möten och förväntas representera studenterna. Följande områden kan vara bra att bevaka extra noggrant.

Kursplaner

Kursplaner är det juridiska dokumentet som bestämmer vad som gäller för utbildningen och där anges de krav som förväntas av studenter. En kurs ska alltid genomföras enligt kursplanen.

En kursplan är väldigt viktig då den visar vad kursen kommer innehålla.

Kursplaner revideras ofta i program- eller kursråd och det är därför ett bra tillfälle att påverka innehållet i en kurs. Läs kursplanen med en kritisk blick och ställ dig frågor som:

- Framgår det tydligt hur kursen examineras?
- Framgår det om det finns möjlighet till komplettering?
- Motsvarar de förväntade studieresultaten innehållet i kursen?

Nedan följer kursplanens olika delar och vad som är viktigt att granska då kursplanen läses.

KURSENS BENÄMNING

En viktig aspekt att tänka på är om kursens titel motsvarar innehållet i kursen. Detta för att kursen inte ska vara missvisande.

FÖRKUNSKAPSKRAV

Förkunskapskraven ska stå i relation till vad som krävs på kursen. Om antagningskraven är för låga så kan studenter som antagits i värsta fall inte klara av den. Om kraven istället är för högt ställda så kanske studenter som har möjlighet att klara kursen inte kan läsa den.

FÖRVÄNTADE STUDIERESULTAT

De förväntade studieresultaten (FSR) beskriver den kunskap och de förmågor som studenter förväntas ha fått efter kursens slut. Dessa ska stå i relation till omfattningen av kursen. Kursens FSR är det som examinationen och kursens innehåll bygger på och de ska därför vara tydliga.

KURSLITTERATUR

Litteraturlistan redogör för den litteratur som kommer att användas på kursen. Granska aspekter som listans omfång, representation bland författarna, relevans för kursens innehåll och om det finns litteratur som tidigare mottagits negativt men fått stå kvar.

Kursvärderingar

Som student har du rätt till anonyma kursvärderingar efter varje avslutad kurs. Det är ett bra tillfälle att uttrycka både det som varit bra och dåligt, och på så vis påverka utbildningskvaliteten. Studenternas åsikter sammanställs sedan i kursutvärderingar som ska ligga till grund för vidare arbete med kommande kurser. Studenter ska därefter få återkoppling på kursutvärderingarna som ofta behandlas på program- och kursråd.

Studiemiljön

Både den fysiska och den psykosociala studiemiljön är viktiga för studierna och är ett område som studenter kan och har rätt att påverka.

Exempel på den fysiska arbetsmiljön är temperatur, ventilation, ljudnivå och inredning.

Exempel på den psykosociala arbetsmiljön är stress, psykisk hälsa, gruppdynamik och socialt stöd.

Varje förening har ett studerandearbetsmiljöombud (SAMO) som företräder studenterna i frågor om arbetsmiljö och studieförhållanden. SAMO:n hjälper till att bevaka arbetsmiljöfrågor och är även kontaktperson för dessa frågor i sin förening.

MÖTESTEKNIK

Då du går på möten, vare sig det är i din förening eller på institutionsnivå så är det bra att ha grundläggande kunskaper i mötesteknik. Nedan följer några regelbundet förekommande begrepp i mötessammanhang.

KALLELSE

Skickas vanligtvis ut minst en vecka innan mötet. I kallelsen anges tid och plats och även vem frånvaro ska anmälas till. En kallelse kan även innehålla information om vem underlag ska skickas till för att lägga till en punkt på mötet.

DAGORDNING

En dagordning eller föredragningslista visar vad som ska behandlas under mötet. Dagordningen skickas ut i förväg och sammanställs antingen av ordförande eller sekreterare. Tillsammans med dagordningen bifogas även handlingarna eller information om vart de hittas.

Att fastställa dagordningen innebär att den under mötet godkännes och kommer följas under mötets gång. Vid detta tillfälle finns möjlighet att lägga till punkter i dagordningen.

ORDFÖRANDE

Ordförande öppnar och leder mötet framåt med hjälp av dagordningen.

JUSTERARE

I början av ett möte utses en eller flera justeringspersoner som efter möte ska läsa igenom protokollet, eventuellt justera det och sedan godkänna med sin underskrift. Detta görs för att säkerställa huruvida protokollet stämmer överens med det som sades på mötet.

SEKRETERARE

Sekreteraren för protokoll över mötet och skriver ner fattade beslut och eventuellt anteckningar kring förda diskussioner.

ADJUNGERAD

I vissa sammanhang kan det vara nödvändigt att utomstående deltar på mötet. Dessa personer adjungeras, det vill säga mötet ger dem närvaro-, yttrande- och ibland även yrkanderätt. Personen som adjungeras kan då delta i debatten på precis samma villkor för alla andra, med undantag för rätten att ta beslut. Mötet kan också ständigt adjungera någon. Då behöver denna enbart adjungeras vid första mötet.

BESLUT

Efter diskussioner och framläggande av nya förslag är det dags att godkänna eller avslå förslaget. Ordförande lägger fram beslutsförslag och mötet svarar - oftast med ja eller nej. Ordförande tillkännager sedan för mötet om förslaget blivit godkänt eller fått avslag. Här finns chans att begära votering, rösträkning, om någon känner att det finns oklarheter i bedömningen av mötets mening.

BORDLÄGGNING

Om mötet inte kan nå ett beslut denna gång eller känner behov av mer betänketid så kan ett beslut bordläggas. Detta innebär att beslutet kommer behandlas på nästkommande möte.

RESERVATION

Om någon inte håller med i ett beslut kan den reservera sig. Detta innebär att det skrivs in i protokollet att personen inte håller med i det beslut som nyss tagits.

ERSÄTTARE

Om du inte kan gå på ett möte så meddela detta och försök hitta en ersättare om det behövs. Ett möte är endast beslutsmässigt med ett visst antal närvarande, tänk därför på att din närvaro kan göra skillnad.

NYFIKEN PÅ MER?

Umeå studentkår

Kårens hemsida där du kan hitta kontaktuppgifter till de arvoderade och till kårföreningarna; stadgar, policy- och styrdokument såväl som information om hur du blir medlem. www.umeastudentkar.se

Studentkårsskrivelsen

Går att hitta på Umeå universitets hemsida.

Umeå universitets regelverk

Här kan du hitta samtliga universitetsgemensamma styrdokument. Dessa reglerar bland annat utbildning och arbetsmiljö på universitetet. Här hittar du också *Regler för studentinflytande vid Umeå universitet*.

Högskolelagen och högskoleförordningen

Här hittar du de lagstadgade reglerna kring högskolor och universitet.

Sveriges förenade studentkårer (SFS)

SFS är en sammanslutning av studentkårer vid Sveriges universitetet och högskolor.

www.sfs.se

Universitetskanslersämbetet (UKÄ)

UKÄ är en statlig myndighet som granskar högre utbildning. Här kan du hitta rapporter och utredningar.

www.uka.se

KONTAKTUPPGIFTER UMEÅ STUDENTKÅR

Ordförande

ordf@umeastudentkar.se

Vice-ordförande,

utbildningsfrågor

utbildning@umeastudentkar.se

Vice-ordförande, lika villkor

likavillkor@umeastudentkar.se

Studentombud SamSek och JF

utbsam@umeastudentkar.se

Studentombud HumSek

utbevhumsek@umeastudentkar.se

Studentombud BetSek och

HHUS

utbsam2@umeastudentkar.se

Studentombud UmPe

utbumpe@umeastudentkar.se